

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τρίτο τμήμα)
της 6ης Δεκεμβρίου 2001 *

Στην υπόθεση T-44/98,

Emesa Sugar (Free Zone) NV, με έδρα το Oranjestad (Aruba), εκπροσωπούμενη από τον G. van der Wal, δικηγόρο, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τους P. J. Kuijper και T. Van Rijn, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής,

υποστηριζομένης από

το **Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως**, εκπροσωπούμενο από τους J. Huber και G. Houttuin,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

το **Βασίλειο της Ισπανίας**, εκπροσωπούμενο από τις M. López-Monís Gallego και R. Silva de Lapuerta, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

τη **Γαλλική Δημοκρατία**, εκπροσωπούμενη από την K. Rispal-Bellanger, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

και

το **Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και Βόρειας Ιρλανδίας**, εκπροσωπούμενο από την R. Magrill, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

παρεμβαίνουσες,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση περί ακυρώσεως της αποφάσεως της Επιτροπής, της 23ης Δεκεμβρίου 1997 (VI/51329), προς το Hoofdproductschap Akkerbouw, με την οποία απορρίφθηκε αίτηση χορηγήσεως πιστοποιητικών εισαγωγής για 3 010 τόνους ζάχαρης, που υποβλήθηκε δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) 2553/97 της Επιτροπής, της 17ης Δεκεμβρίου 1997, για τις λεπτομέρειες έκδοσης πιστοποιητικών εισαγωγής όσον αφορά ορισμένα προϊόντα που υπάγονται στους κωδικούς ΣΟ 1701, 1702, 1703 και 1704, με σώρευση καταγωγής ΑΚΕ/ΥΧΕ (ΕΕ L 349, σ. 26),

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J. Azizi, Πρόεδρο, K. Lenaerts και M. Jaeger, δικαστές,

γραμματέας: J. Plingers, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 15ης Μαΐου 2001,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Νομικό πλαίσιο

- 1 Κατά το άρθρο 3, στοιχείο ρ', της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποίησης, άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο σ', ΕΚ), η δράση της Κοινότητας περιλαμβάνει τη σύνδεση με τις υπερπόντιες χώρες και εδάφη (στο εξής: ΥΧΕ), «με σκοπό την αύξηση των συναλλαγών και την προώθηση με κοινή προσπάθεια της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης».
- 2 Η Aguba καταλέγεται μεταξύ των ΥΧΕ.

3 Η σύνδεση των ΥΧΕ με την Κοινότητα διέπεται από το τέταρτο μέρος της Συνθήκης ΕΚ.

4 Κατά το άρθρο 131, δεύτερο και τρίτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποίησης, άρθρο 182, δεύτερο και τρίτο εδάφιο, ΕΚ):

«Σκοπός της συνδέσεως είναι η προώθηση της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξεως των χωρών και εδαφών και της δημιουργίας στενών οικονομικών σχέσεων μεταξύ αυτών και της Κοινότητας στο σύνολό της.

Σύμφωνα με τις αρχές που διατυπώνονται στο προοίμιο της παρούσας Συνθήκης, η σύνδεση οφείλει κατά πρώτο λόγο να εξυπηρετεί τα συμφέροντα των κατοίκων των χωρών και εδαφών αυτών και να προάγει την ευημερία τους, ώστε να οδηγηθούν στην οικονομική, κοινωνική και μορφωτική ανάπτυξη που επιδιώκουν.»

5 Προς τούτο, το άρθρο 132 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 183 ΕΚ) θέτει ορισμένους σκοπούς, μεταξύ των οποίων την εφαρμογή από τα κράτη μέλη «στις εμπορικές τους συναλλαγές με τις χώρες και εδάφη του καθεστώτος που διέπει τις μεταξύ τους σχέσεις δυνάμει της παρούσας Συνθήκης».

6 Το άρθρο 133, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποίησης, άρθρο 184, παράγραφος 1, ΕΚ) προβλέπει ότι καταργούνται πλήρως οι δασμοί κατά την εισαγωγή στα κράτη μέλη των καταγομένων από τις ΥΧΕ εμπορευμάτων, σύμφωνα με την προοδευτική κατάργηση των δασμών μεταξύ των κρατών μελών που προβλέπει η εν λόγω συνθήκη.

- 7 Σύμφωνα με το άρθρο 136 της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρο 187 ΕΚ):

«Κατά τη διάρκεια μιας πρώτης περιόδου πέντε ετών από την έναρξη της ισχύος της παρούσας Συνθήκης, οι τρόποι και η διαδικασία της συνδέσεως των χωρών και εδαφών με την Κοινότητα καθορίζονται από τη σχετική σύμβαση εφαρμογής που προσαρτάται στην παρούσα Συνθήκη.

Προ της λήξεως της προβλεπόμενης στην ανωτέρω παράγραφο συμβάσεως, το Συμβούλιο καθορίζει ομοφώνως, βάσει των επιτευχθέντων αποτελεσμάτων και των αρχών της παρούσας Συνθήκης, τις διατάξεις που πρέπει να προβλεφθούν για μία νέα περίοδο.»

- 8 Βάσει του άρθρου 136, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης, το Συμβούλιο εξέδωσε, στις 25 Φεβρουαρίου 1964, την απόφαση 64/349/ΕΟΚ, περί της συνδέσεως των υπερπόντιων χωρών και εδαφών με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα [(μόνο σε ξενόγλωσσες εκδόσεις) ΑΒΙ. 1964, 93, σ. 1472]. Η απόφαση αυτή αποσκοπούσε στην αντικατάσταση, από την 1η Ιουνίου 1964, ημερομηνία έναρξεως της ισχύος της εσωτερικής συμφωνίας για τη χρηματοδότηση και τη διαχείριση των κοινοτικών ενισχύσεων, που υπογράφηκε στο Γιαουντέ στις 20 Ιουλίου 1963, της συμβάσεως εφαρμογής σχετικά με τη σύνδεση των ΥΧΕ με την Κοινότητα, η οποία είχε συναφθεί για πέντε έτη και είχε προσαρτηθεί στη Συνθήκη.
- 9 Κατόπιν διαφόρων αποφάσεων για το ίδιο θέμα, το Συμβούλιο εξέδωσε την απόφαση 91/482/ΕΟΚ, της 25ης Ιουλίου 1991, σχετικά με τη σύνδεση των υπερπόντιων χωρών και εδαφών με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (ΕΕ L 263, σ. 1, στο εξής: απόφαση ΥΧΕ), η οποία, κατά το άρθρο 240, παράγραφος 1, εφαρμόζεται για περίοδο δέκα ετών από την 1η Μαρτίου 1990. Το ίδιο άρθρο προβλέπει πάντως, στην παράγραφο 3, στοιχεία α' και β', ότι, πριν από τη λήξη της πρώτης πενταετούς περιόδου, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ομοφωνία μετά από πρόταση της Επιτροπής, θεσπίζει, αν το κρίνει αναγκαίο, εκτός από τις χρηματοδοτικές συνδρομές της Κοινότητας, για τη δεύτερη πενταετία, τις τροποποιήσεις που πρέπει ενδεχομένως να επέλθουν στη σύνδεση των ΥΧΕ με την Κοινότητα. Με βάση τη ρύθμιση αυτή το Συμβούλιο εξέδωσε την απόφαση 97/803/ΕΚ, της 24ης Νοεμβρίου 1997, για την ενδιάμεση αναθεώρηση της απόφασης ΥΧΕ (ΕΕ L 329, σ. 50).

- 10 Το άρθρο 101, παράγραφος 1, της αποφάσεως ΥΧΕ, όπως ίσχυε αρχικά, προέβλεπε τα εξής:

«Τα προϊόντα καταγωγής των ΥΧΕ εισάγονται στην Κοινότητα άνευ δασμών και φόρων ισοδύναμου αποτελέσματος.»

- 11 Το άρθρο 102 της ίδιας αποφάσεως προέβλεπε τα εξής:

«Η Κοινότητα δεν επιβάλλει ποσοτικούς περιορισμούς ή μέτρα ισοδύναμου αποτελέσματος κατά τις εισαγωγές προϊόντων καταγωγής ΥΧΕ.»

- 12 Το άρθρο 108, παράγραφος 1, πρώτη περίπτωση, της αποφάσεως ΥΧΕ παραπέμπει στο παράρτημα II της αποφάσεως (στο εξής: παράρτημα II), όσον αφορά τον ορισμό της έννοιας των προϊόντων καταγωγής και των σχετικών μεθόδων διοικητικής συνεργασίας. Κατά το άρθρο 1 του εν λόγω παραρτήματος, ένα προϊόν θεωρείται «καταγόμενο προϊόν» ή «προϊόν καταγωγής» των ΥΧΕ, της Κοινότητας ή των κρατών της Αφρικής, της Καραϊβικής ή του Ειρηνικού (στο εξής: κράτη ΑΚΕ) όταν έχει είτε εξ ολοκλήρου παραχθεί είτε επαρκώς μεταποιηθεί εκεί.
- 13 Το άρθρο 3, παράγραφος 3, του παραρτήματος II περιλαμβάνει έναν πίνακα των κατεργασιών ή μεταποιήσεων που θεωρούνται ανεπαρκείς για να προσδώσουν την ιδιότητα του «προϊόντος καταγωγής» σε ένα προϊόν προελεύσεως ΥΧΕ.

14 Το άρθρο 6, παράγραφος 2, του εν λόγω παραρτήματος ορίζει τα εξής:

«Όταν προϊόντα εξ ολοκλήρου παραγόμενα [...] στα κράτη ΑΚΕ υφίστανται κατεργασίες ή μεταποιήσεις στις ΥΧΕ, θεωρούνται ότι έχουν εξ ολοκλήρου παραχθεί στις ΥΧΕ.»

15 Δυνάμει του άρθρου 6, παράγραφος 4, του παραρτήματος II, ο προαναφερθείς κανόνας, αποκαλούμενος κανόνας «σώρευσης καταγωγών ΑΚΕ/ΥΧΕ», εφαρμόζεται προκειμένου για «οποιαδήποτε κατεργασία ή μεταποίηση πραγματοποιούμενη στις ΥΧΕ, συμπεριλαμβανομένων των επεμβάσεων που απαριθμούνται στο άρθρο 3, παράγραφος 3».

16 Με την απόφαση 97/803 περιορίστηκε η εφαρμογή του κανόνα της σώρευσης καταγωγών ΑΚΕ/ΥΧΕ σε σχέση με τη ζάχαρη καταγωγής ΥΧΕ.

17 Στην έβδομη αιτιολογική σκέψη της αποφάσεως 97/803 του Συμβουλίου ορίζεται:

«εκτιμώντας ότι η εγκαθίδρυση, με την απόφαση [ΥΧΕ] της ελεύθερης πρόσβασης για όλα τα προϊόντα καταγωγής των ΥΧΕ, και η διατήρηση της σώρευσης προϊόντων καταγωγής ΑΚΕ και καταγωγής των ΥΧΕ έχουν οδηγήσει στη διαπίστωση ότι υπάρχει κίνδυνος σύγκρουσης των στόχων των δύο κοινοτικών πολιτικών, δηλαδή της ανάπτυξης των ΥΧΕ και της κοινής γεωργικής πολιτικής· ότι σοβαρές διαταραχές στην κοινοτική αγορά ορισμένων προϊόντων που υπόκεινται σε κοινή οργάνωση αγοράς οδήγησαν, επανειλημμένα, στη θέσπιση μέτρων διασφάλισης· ότι είναι σκόπιμο να προληφθούν νέες διαταραχές με μέτρα για τον καθορισμό ευνοϊκού πλαισίου για την κανονική ροή του εμπορίου και συγχρόνως συμβατά με την κοινή γεωργική πολιτική».

- 18 Για τον σκοπό αυτό, με την απόφαση 97/803 ενσωματώθηκε στην απόφαση ΥΧΕ, ιδίως, το άρθρο 108β, το οποίο επιτρέπει τη σώρευση καταγωγής ΑΚΕ/ΥΧΕ για τη ζάχαρη μέχρι ορισμένης ποσότητας κατ' έτος. Σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο 108β, παράγραφοι 1 και 2:

«1. [...] η σώρευση καταγωγής ΑΚΕ/ΥΧΕ που αναφέρεται στο άρθρο 6 του παραρτήματος ΙΙ γίνεται δεκτή για ετήσια ποσότητα 3 000 τόνων ζάχαρης.

2. Για την εφαρμογή των κανόνων σώρευσης ΑΚΕ/ΥΧΕ που προβλέπεται στην παράγραφο 1, θεωρούνται ότι αρκούν για να προσδώσουν τον χαρακτήρα προϊόντων καταγωγής των ΥΧΕ η κυβοποίηση της ζάχαρης ή ο χρωματισμός» [επισημαίνεται ότι δεν συμπεριλήφθηκε και η άλεση της ζάχαρης («milling»)].

- 19 Στις 17 Δεκεμβρίου 1997, η Επιτροπή εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΚ) 2553/97, για τις λεπτομέρειες έκδοσης πιστοποιητικών εισαγωγής όσον αφορά ορισμένα προϊόντα που υπάγονται στους κωδικούς ΣΟ 1701, 1702, 1703 και 1704, με σώρευση καταγωγής ΑΚΕ/ΥΧΕ (ΕΕ L 349, σ. 26). Στον εν λόγω κανονισμό ορίζεται ότι για την εισαγωγή ζάχαρης στο πλαίσιο της σώρευσης καταγωγής ΑΚΕ/ΥΧΕ, που προβλέπεται στο άρθρο 108β της απόφασης ΥΧΕ, απαιτείται υποβολή πιστοποιητικών εισαγωγής.

- 20 Σύμφωνα με το άρθρο 8, πρώτο εδάφιο, ο κανονισμός 2553/97 άρχισε να ισχύει στις 19 Δεκεμβρίου 1997. Κατά το άρθρο 8, δεύτερο εδάφιο, ήταν εφαρμοστέος από 1ης Ιανουαρίου 1998. Ωστόσο, με το άρθρο 8, τρίτο εδάφιο, εισήχθη ρύθμιση για το μεταβατικό στάδιο σύμφωνα με την οποία:

«[...] τα πιστοποιητικά εισαγωγής [για τα προϊόντα που διέπονται από το άρθρο 108β της αποφάσεως ΥΧΕ] για τα οποία έχουν υποβληθεί αιτήσεις μεταξύ της 10ης και της 31ης Δεκεμβρίου 1997 εκδίδονται από τις αρχές των κρατών μελών μετά από

προηγούμενη έγκριση των υπηρεσιών της Επιτροπής σύμφωνα με τη σειρά της υποβολής τους και εντός του ορίου της μέγιστης ποσότητας των 3 000 τόνων για την Κοινότητα.»

Πραγματικά περιστατικά, διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 21 Από τον Απρίλιο του 1997, η προσφεύγουσα εκμεταλλεύεται εργοστάσιο σακχαροποιίας, ευρισκόμενο στη νήσο της Αρούμπα, και εξάγει ζάχαρη προς την Κοινότητα. Το εργοστάσιο έχει, κατά την προσφεύγουσα, ελάχιστη δυναμικότητα επεξεργασίας 34 000 τόνων ζάχαρης ετησίως. Επειδή η ζάχαρη δεν παράγεται στην Αρούμπα, η προσφεύγουσα αγοράζει λευκή ζάχαρη από βιομηχανίες παραγωγής ζάχαρης από ζαχαροκάλαμο, εγκατεστημένες στα κράτη ΑΚΕ. Η αγοραζόμενη ζάχαρη μεταφέρεται στην Αρούμπα, όπου καθίσταται αντικείμενο κατεργασίας και μεταποιήσεως, προτού εξαχθεί στην Κοινότητα.
- 22 Με έγγραφο της 19ης Δεκεμβρίου 1997, η προσφεύγουσα υπέβαλε στην αρμόδια ολλανδική αρχή, το Hoofdproductschap voor Akkerbouwproducten (στο εξής: ΗΡΑ), αίτηση για τη χορήγηση πιστοποιητικών εισαγωγής για 3 010 τόνους ζάχαρης προελεύσεως Αρούμπα. Επρόκειτο για ζάχαρη που είχε εισαχθεί από κράτος ΑΚΕ και μεταποιηθεί στις εγκαταστάσεις της προσφεύγουσας. Στις 22 Δεκεμβρίου 1997, το ΗΡΑ διαβίβασε την εν λόγω αίτηση στην Επιτροπή.
- 23 Με έγγραφο της 23ης Δεκεμβρίου 1997 (VI/51329) (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση), η Επιτροπή γνωστοποίησε στο ΗΡΑ ότι, δυνάμει του άρθρου 8 του κανονισμού 2553/97, η αίτηση της προσφεύγουσας ήταν «απαράδεκτη, καθότι αφορούσε ποσότητα υπερβαίνουσα το ανώτατο ποσοτικό όριο».
- 24 Με έγγραφο της 24ης Δεκεμβρίου 1997, το ΗΡΑ γνωστοποίησε στην προσφεύγουσα την απόφασή του να κηρύξει την αίτησή της απαράδεκτη, με βάση το άρθρο 8 του κανονισμού 2553/97.

- 25 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 10 Μαρτίου 1998, η προσφεύγουσα άσκησε την παρούσα προσφυγή με αίτημα την ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως.
- 26 Με χωριστό δικόγραφο, που πρωτοκολλήθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 10 Απριλίου 1998, η προσφεύγουσα υπέβαλε επίσης, δυνάμει του άρθρου 185 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 242 ΕΚ), αίτηση αναστολής εκτελέσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, μέχρις ότου το Πρωτοδικείο αποφανθεί επί της ουσίας και, δυνάμει του άρθρου 186 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 243 ΕΚ), αίτηση για τη λήψη προσωρινών μέτρων συνισταμένων στην απαγόρευση εφαρμογής από την Επιτροπή, κατά την ίδια περίοδο, των διατάξεων του κανονισμού 2553/97 και/ή του άρθρου 108β της αποφάσεως ΥΧΕ, όπως τροποποιήθηκε, στον βαθμό που οι εν λόγω διατάξεις συνεπάγονται τον περιορισμό των εισαγωγών ζάχαρης καταγωγής ΥΧΕ στην Κοινότητα.
- 27 Με διάταξη της 14ης Αυγούστου 1998, T-44/98 R, Emesa Sugar κατά Επιτροπής (Συλλογή 1998, σ. II-3079), ο πρόεδρος του Πρωτοδικείου απέρριψε τις εν λόγω αιτήσεις.
- 28 Με διατάξεις της 7ης Ιουλίου 1998, της 9ης Ιουλίου 1998 και της 21ης Οκτωβρίου 1998, επετράπη στο Συμβούλιο και το Βασίλειο της Ισπανίας, στη Γαλλική Δημοκρατία και το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και Βόρειας Ιρλανδίας, αντιστοίχως, να παρέμβουν υπέρ της Επιτροπής, σύμφωνα με σχετικές αιτήσεις τους που υποβλήθηκαν κατ' εφαρμογήν του άρθρου 115 του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου.
- 29 Με εξαίρεση τη Γαλλική Δημοκρατία, οι παρεμβαίνοντες κατέθεσαν σχετικό δικόγραφο, επί του οποίου οι κύριοι διάδικοι κλήθηκαν να διατυπώσουν τις παρατηρήσεις τους.

- 30 Μετά από αίτηση αναιρέσεως της προσφεύγουσας, η διάταξη Emesa Sugar κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα στη σκέψη 27, ακυρώθηκε με διάταξη του Προέδρου του Δικαστηρίου της 17ης Δεκεμβρίου 1998, C-364/98 P(R), Emesa Sugar κατά Επιτροπής (Συλλογή 1998, σ. I-8815), και η υπόθεση αναπέμφθηκε στο Πρωτοδικείο.
- 31 Με διάταξη της 30ής Απριλίου 1999, T-44/98 R II, Emesa Sugar κατά Επιτροπής (Συλλογή 1999, σ. II-1427), ο Πρόεδρος του Πρωτοδικείου επέτρεψε στην προσφεύγουσα να εισαγάγει, για διάστημα έξι μηνών αρχόμενο από της ημερομηνίας εκδόσεως της διατάξεως, 7 500 τόνους αλεσμένης ζαχάρεως υπό το καθεστώς της σωρεύσεως καταγωγής ΑΚΕ/ΥΧΕ, υπό τον όρο, ωστόσο, της συστάσεως εγγυήσεως με τη μορφή τραπεζικής εγγυήσεως ύψους 28 δολαρίων ΗΠΑ (USD) ανά τόνο εισαγομένης ζαχάρεως. Το μέτρο παρατάθηκε μέχρι τις 29 Φεβρουαρίου 2000 με διάταξη του Προέδρου του Πρωτοδικείου της 29ης Σεπτεμβρίου 1999, T-44/98 R II, Emesa Sugar κατά Επιτροπής (Συλλογή 1999, σ. II-2815). Με διάταξη του Προέδρου του Πρωτοδικείου της 6ης Απριλίου 2000, T-44/98 R II, Emesa Sugar κατά Επιτροπής (Συλλογή 2000, σ. II-1941), ο Πρόεδρος αρνήθηκε περαιτέρω παράταση και διέταξε την κατάπτωση της εγγυήσεως της προσφεύγουσας υπέρ της Κοινότητας.
- 32 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:
- να ακυρώσει την προσβαλλομένη απόφαση
 - να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.
- 33 Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:
- να απορρίψει την προσφυγή ακυρώσεως ως αβάσιμη·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

34 Το Συμβούλιο και το Βασίλειο της Ισπανίας ζητούν από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την προσφυγή ακυρώσεως ως αβάσιμη·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

35 Το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και Βόρειας Ιρλανδίας ζητεί από το Πρωτοδικείο να απορρίψει την προσφυγή ως αβάσιμη.

36 Δυνάμει του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 234 ΕΚ), ο πρόεδρος του Arrondissementsrechtbank te 's-Gravenhage (Κάτω Χώρες) ζήτησε από το Δικαστήριο να αποφανθεί επί του κύρους της αποφάσεως 97/803 (υπόθεση C-17/98).

37 Με διάταξη της 11ης Φεβρουαρίου 1999, το Πρωτοδικείο ανέστειλε τη διαδικασία στην υπόθεση T-44/98 μέχρι την έκδοση της αποφάσεως του Δικαστηρίου που θα έθετε τέρμα στην εκκρεμοδικία στην υπόθεση C-17/98.

- 38 Με την απόφαση της 8ης Φεβρουαρίου 2000, C-17/98, *Emesa Sugar* (Συλλογή 2000, σ. I-675), το Δικαστήριο έκρινε ότι από την εξέταση των υποβληθέντων ερωτημάτων δεν προέκυψαν στοιχεία ικανά να θίξουν το κύρος της αποφάσεως 97/803.
- 39 Με το από 29 Φεβρουαρίου 2000 έγγραφο, οι διάδικοι κλήθηκαν να καταθέσουν τις παρατηρήσεις τους ως προς τη συνέχιση της διαδικασίας στην παρούσα υπόθεση.
- 40 Η προσφεύγουσα υποστήριξε, με επιστολή της 31ης Μαρτίου 2000, ότι η εκτίμηση του Δικαστηρίου στην απόφαση *Emesa Sugar*, προπαρατεθείσα στη σκέψη 38 ανωτέρω, ως προς το κύρος της αποφάσεως 97/803 στηρίχθηκε σε πλάνη περί τα πραγματικά περιστατικά. Εξάλλου, η εν λόγω απόφαση εκδόθηκε κατά παράβαση του άρθρου 6 της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών, καθότι, στο πλαίσιο της διαδικασίας ενώπιον του Δικαστηρίου, δεν δόθηκε στην προσφεύγουσα η δυνατότητα να διατυπώσει παρατηρήσεις επί των προτάσεων του γενικού εισαγγελέα. Εν πάση περιπτώσει, η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου αφορούσε μόνον την απόφαση 97/803 και όχι τον κανονισμό 2553/97. Η προσφεύγουσα ζήτησε από το Πρωτοδικείο να διατάξει τη συνέχιση της έγγραφης διαδικασίας στην παρούσα υπόθεση και να καλέσει τους διαδίκους να καταθέσουν παρατηρήσεις επί της ουσίας της προπαρατεθείσας αποφάσεως *Emesa Sugar*.
- 41 Η Επιτροπή και το Συμβούλιο υποστήριξαν, με τις επιστολές τους που φέρουν ημερομηνία αντιστοίχως 24 και 29 Μαρτίου 2000, ότι η ένσταση ελλείψεως νομιμότητας κατά της αποφάσεως 97/803 κατέστη άνευ αντικειμένου συνεπεία του γεγονότος ότι το Δικαστήριο επιβεβαίωσε, με την προαναφερθείσα απόφασή του *Emesa Sugar* (σκέψη 38 ανωτέρω), το κύρος της εν λόγω αποφάσεως. Κατά συνέπεια, η διαδικασία πρέπει να συνεχιστεί προκειμένου το Πρωτοδικείο να αποφανθεί επί του κύρους του κανονισμού 2553/97.
- 42 Με έγγραφο της 24ης Μαΐου 2000, η προσφεύγουσα κλήθηκε να καταθέσει συμπληρωματικό υπόμνημα επί της ουσίας της αποφάσεως *Emesa Sugar*, προπαρατεθείσας ανωτέρω στη σκέψη 38. Στις 9 Οκτωβρίου 2000, η προσφεύγουσα κατέθεσε το εν λόγω υπόμνημα, ως προς το οποίο η Επιτροπή και το Συμβούλιο διατύπωσαν τις παρατηρήσεις τους με υπομνήματά τους της 21ης Φεβρουαρίου 2001.

- 43 Μετά από έκθεση του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (τρίτο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία. Στο πλαίσιο των μέτρων οργάνωσης της διαδικασίας που προβλέπονται στο άρθρο 64 του Κανονισμού Διαδικασίας, οι διάδικοι κλήθηκαν να απαντήσουν σε ορισμένες γραπτές ερωτήσεις, πράγμα το οποίο έπραξαν εντός της ταχθείσας προθεσμίας.
- 44 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου κατά τη δημόσια συνεδρίαση που διεξήχθη στις 15 Μαΐου 2001.

Τα νομικά ζητήματα

- 45 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση στερείται νομίμου βάσεως, καθότι στηρίζεται σε δύο παράνομες πράξεις της Κοινότητας, ήτοι την απόφαση 97/803 και τον κανονισμό 2553/97, κατά των οποίων η προσφεύγουσα προβάλλει ενστάσεις ελλείψεως νομιμότητας.

Ως προς την προβαλλόμενη έλλειψη νομιμότητας της απόφασης 97/803

- 46 Η προσφεύγουσα προβάλλει πέντε λόγους προς υποστήριξη της ενστάσεως ελλείψεως νομιμότητας. Ο πρώτος αφορά την παραβίαση του «μηχανισμού κλειδώματος» κατά τον οποίον τα πλεονεκτήματα που έχουν ήδη παραχωρηθεί στις ΥΧΕ στο πλαίσιο της σταδιακής πραγματοποίησης της συνδέσεώς τους με την Κοινότητα δεν μπορούν να αμφισβητηθούν από αυτήν. Ο δεύτερος λόγος αφορά παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας. Ο τρίτος λόγος αφορά παράβαση του άρθρου 240 της αποφάσεως ΥΧΕ και ο τέταρτος παράβαση της αρχής της ασφαλείας δικαίου. Τέλος, ο πέμπτος λόγος αναφέρεται σε παράβαση του άρθρου 190 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 253 ΕΚ).

- 47 Διαπιστώνεται ότι, όσον αφορά τον πρώτο, δεύτερο και τέταρτο λόγο, η προσφεύγουσα επαναλαμβάνει τα επιχειρήματα που προέβαλε και στο πλαίσιο της υποθέσεως T-43/98, Emesa Sugar κατά Συμβουλίου. Οι λόγοι αυτοί πρέπει να απορριφθούν για τους λόγους που εκτέθηκαν στη σημερινή απόφαση του Πρωτοδικείου επί της προαναφερθείσας υποθέσεως.
- 48 Ωστόσο, πρέπει να εξετασθούν λόγοι που έχουν σχέση με την παράβαση του άρθρου 240 της αποφάσεως ΥΧΕ καθώς και την παράβαση του άρθρου 190 της Συνθήκης.

Ο ισχυρισμός περί παραβάσεως του άρθρου 240 της αποφάσεως ΥΧΕ

- 49 Η προσφεύγουσα υπενθυμίζει ότι η απόφαση 97/803 εκδόθηκε στις 24 Νοεμβρίου 1997. Το Συμβούλιο δεν εδικαιούτο να ασκήσει την εξουσία που του παρέχει το άρθρο 240, παράγραφος 3, της αποφάσεως ΥΧΕ για αναθεώρηση της εν λόγω αποφάσεως τον Νοέμβριο του 1997. Ειδικότερα, το εν λόγω άρθρο δεν επέτρεπε στο Συμβούλιο να αναθεωρήσει την εν λόγω απόφαση μετά την 1η Μαρτίου 1995. Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η δεκαετής διάρκεια ισχύος της αποφάσεως ΥΧΕ, αντί της πενταετούς διάρκειας ισχύος των προηγούμενων αποφάσεων ΥΧΕ, εξηγείται, αφενός, από τη σημαντική πρόοδο που επετεύχθη με την απόφαση ΥΧΕ στην επιδίωξη των στόχων που εξαγγέλλονται στα άρθρα 131 και 132 της Συνθήκης και, αφετέρου, από την ανάγκη παροχής εγγυήσεων στους επενδυτές για το ότι οι κανόνες δικαίου που τους διέπουν θα παραμείνουν σε ισχύ για χρονικό διάστημα που θα είναι επαρκές για την ανάπτυξη ορισμένων εμπορικών ή βιομηχανικών δραστηριοτήτων. Κατά συνέπεια, η απόφαση ΥΧΕ δεν μπορούσε να αναθεωρηθεί πριν από την παρέλευση του χρόνου διάρκειας ισχύος της παρά μόνον κατά τα ρητώς προβλεπόμενα από τις διατάξεις της χρονικά σημεία.
- 50 Το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι η ανωτέρω επιχειρηματολογία έχει ήδη απορριφθεί από το Δικαστήριο με την απόφαση Emesa Sugar, παρατεθείσα στη σκέψη 38

ανωτέρω. Το Δικαστήριο, πράγματι, έκρινε ότι, «μολονότι το άρθρο 240, παράγραφος 3, της αποφάσεως ΥΧΕ προβλέπει ότι πριν από τη λήξη της πρώτης πενταετούς περιόδου το Συμβούλιο θεσπίζει, αν το κρίνει αναγκαίο, τις τροποποιήσεις που πρέπει ενδεχομένως να επέλθουν στη σύνδεση των ΥΧΕ με την Κοινότητα, το άρθρο αυτό δεν μπορεί να στερήσει από το Συμβούλιο την απορρέουσα απευθείας από τη Συνθήκη αρμοδιότητά του να τροποποιεί τις πράξεις που έχει εκδώσει βάσει του άρθρου 136 της Συνθήκης αυτής, με σκοπό την επίτευξη όλων των σκοπών που διακηρύσσονται στο άρθρο 132 της ίδιας Συνθήκης» (σκέψη 33 της αποφάσεως).

- 51 Δεδομένου ότι η προσφεύγουσα δεν διατύπωσε παρατηρήσεις ως προς σ' αυτή τη σκέψη της αποφάσεως Emesa Sugar, παρατεθείσας στη σκέψη 38 ανωτέρω, με τις συμπληρωματικές παρατηρήσεις της 9ης Οκτωβρίου 2000, ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί.

Ο ισχυρισμός περί παραβάσεως του άρθρου 190 της Συνθήκης

- 52 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η αιτιολογία της αποφάσεως 97/803 με την οποία τροποποιήθηκε το καθεστώς των εμπορικών συναλλαγών μεταξύ των ΥΧΕ και της Κοινότητας είναι ακατάληπτη, ανεπαρκής και προφανώς εσφαλμένη. Κατά συνέπεια, η απόφαση 97/803 δεν ανταποκρίνεται στις προϋποθέσεις του άρθρου 190 της Συνθήκης.
- 53 Το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει ότι η αιτιολογία που απαιτεί το άρθρο 190 της Συνθήκης πρέπει να προβάλλει κατά τρόπο σαφή και μη διφορούμενο το σκεπτικό της κοινοτικής αρχής που έχει εκδώσει την προσβαλλόμενη πράξη, κατά τρόπον ώστε να επιτρέπει στους ενδιαφερομένους να λάβουν γνώση των λόγων για τους οποίους ελήφθη το μέτρο προκειμένου να υπερασπιστούν τα δικαιώματά τους και προκειμένου να είναι δυνατή η άσκηση ελέγχου από τον κοινοτικό δικαστή (απόφαση του Πρωτοδικείου της 29ης Σεπτεμβρίου 2000, T-87/98, International Potash Company κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2000, σ. II-3179, σκέψη 65).

- 54 Η αιτιολογία της απόφασης 97/803 πληροί τις εν λόγω προϋποθέσεις. Πράγματι, οι λόγοι που δικαιολογούσαν τον περιορισμό της σωρεύσεως καταγωγής ΑΚΕ/ΥΧΕ ως προς τη ζάχαρη εκτέθηκαν σαφώς στην έβδομη αιτιολογική σκέψη της απόφασης 97/803.
- 55 Κατά συνέπεια, ο λόγος που αναφέρεται στην προβαλλόμενη παράβαση του άρθρου 190 της Συνθήκης είναι επίσης αβάσιμος.
- 56 Απ' όλα τα προηγηθέντα συνάγεται ότι η ένσταση ελλείψεως νομιμότητας κατά της απόφασης 97/803 πρέπει να απορριφθεί.

Ο ισχυρισμός περί ελλείψεως νομιμότητας του κανονισμού 2553/97

- 57 Η προσφεύγουσα προβάλλει με την προσφυγή της πέντε λόγους για τη θεμελίωση της ενστάσεως ελλείψεως νομιμότητας. Στα πλαίσια του πρώτου λόγου, ισχυρίστηκε ότι ο κανονισμός 2553/97 είναι παράνομος επειδή θέτει σε εφαρμογή την απόφαση 97/803, η οποία, με τη σειρά της, ήταν παράνομη. Στα πλαίσια του δεύτερου λόγου, η προσφεύγουσα υποστήριξε ότι, στις σχέσεις μεταξύ της Κοινότητας και των ΥΧΕ, η απαίτηση πιστοποιητικών εισαγωγής ήταν παράνομη. Ο τρίτος λόγος αφορούσε το δυσανάλογο των προϋποθέσεων που επιβάλλονταν με τον κανονισμό 2553/97. Ο τέταρτος λόγος αφορούσε το παράνομο του άρθρου 8, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 2553/97. Τέλος, στα πλαίσια του πέμπτου λόγου, η προσφεύγουσα υποστήριξε ότι οι περιορισμοί στις εισαγωγές που επιβλήθηκαν με τον κανονισμό 2553/97 συνεπάγονταν παράβαση των διατάξεων των συμφωνιών που είχαν συναφθεί στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου.

- 58 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα δεν επικαλέστηκε τους προαναφερθέντες λόγους, εξαιρουμένου του πρώτου εξ αυτών.
- 59 Δεδομένου ότι, όσον αφορά τον πρώτο λόγο, η προσφεύγουσα προβάλλει μόνον την επιχειρηματολογία που εξετάστηκε στις σκέψεις 46 έως 56 ανωτέρω, η ένσταση ελλείψεως νομιμότητας κατά του κανονισμού 2553/97 δεν μπορεί να γίνει δεκτή για τους ίδιους λόγους.
- 60 Εφόσον και οι δύο ενστάσεις περί ελλείψεως νομιμότητας κρίθηκαν αβάσιμες, η παρούσα προσφυγή πρέπει να απορριφθεί.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 61 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ο ηττηθείς διάδικος φέρει τα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Επειδή η προσφεύγουσα ηττήθηκε πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων της διαδικασίας των ασφαλιστικών μέτρων, σύμφωνα με το αίτημα της Επιτροπής.
- 62 Σύμφωνα με το άρθρο 87, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας, το Συμβούλιο, η Γαλλική Δημοκρατία, το Βασίλειο της Ισπανίας, το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και Βόρειας Ιρλανδίας, που παρενέβησαν προς υποστήριξη των αιτημάτων της Επιτροπής, θα φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τρίτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή.**

- 2) Η προσφεύγουσα φέρει, πλην των δικών της δικαστικών εξόδων, τα δικαστικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Επιτροπή, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων της διαδικασίας των ασφαλιστικών μέτρων.**

- 3) Οι παρεμβαίνοντες φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα.**

Azizi

Lenaerts

Jaeger

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 6 Δεκεμβρίου 2001.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

H. Jung

M. Jaeger